

PRIRUČNIK ZA REGISTRACIJU FREELANCERA

FEDERACIJA BIH
REPUBLIKA SRPSKA
BRČKO DISTRIKT

freelancing.ba

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

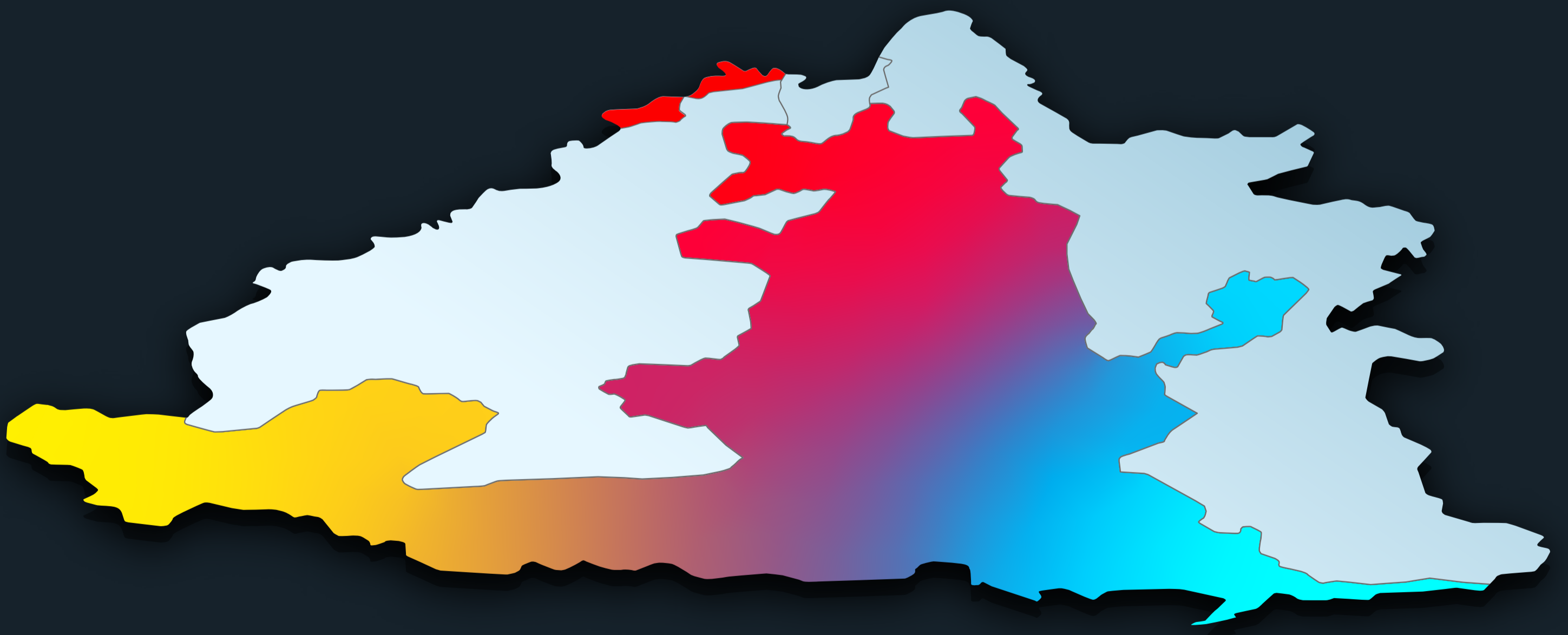
Švicarska agencija za razvoj i saradnju SDC

Ova publikacija objavljena je uz podršku Vlade Švajcarske kroz aktivnosti MarketMakers projekta. Sadržaj ove publikacije, kao i nalazi prikazani u njoj, ne odražavaju nužno stavove Vlade Švajcarske.

Publikaciju su izradile Aida Kosović ([Agencija Norma Consulting](#)) i Božana Ćorda ([B Office](#)).

**FEDE
RA
CIJA
BIH**

F E D E R A C I J A B I H

Jesu li freelanceri obavezni da plaćaju porez na zaradu koju ostvare?

Jesu, i to porez na dohodak. On je regulisan Zakonom o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“ broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13). **Porez na dohodak u Federaciji BiH iznosi 10%.**

Radim za firmu iz inostranstva. Da li se moram registrovati ili mogu nastaviti raditi kao freelancer?

Da bismo odgovorili na to pitanje, najbitnije je znati koliko često ste angažovani i kolika vam je zarada. Ukoliko bivate angažovani povremeno, te ne zarađujete dovoljno da bi mogli da plaćate sve troškove koji proizilaze iz registrovane djelatnosti, tada je najbolje da radite kao freelancer, te platite porez po izvršenoj uplati na račun za obavljeni rad.

Međutim, ukoliko svojim radom ostvarujete prihode po redovnoj osnovi ili ste sklopili ugovor sa klijentom na osnovu kojeg imate redovna primanja, trebate registrovati djelatnost. Ovo se odnosi na poslovanje koje ostvarujete sa firmama izvan BiH.

U slučaju da primate naknadu iz inostranstva, dužni ste da na taj dohodak sami obračunate porez po stopi od 10% i obavezni ste izvršiti uplatu poreza najkasnije naredni dan od dana kada ste primili naknadu.

Postavlja se pitanje zašto tu obavezu morate sami da uradite. Naime, vaš ugovor se tretira kao ugovor o djelu. Kada se poslovi obavljaju za poslodavca koji ima sjedište u FBiH, on tu obavezu mora da obavi umjesto vas, ali kada neko ko vas angažuje nema sjedište u našoj zemlji tada obaveza uplate poreza spada na vas.

Prijava poreza na dohodak od povremenih prihoda iz inostranstva za fizička lica.

Ovako bi izgledao obračun poreza:

Dohodak – **1 000,00 KM**

Priznati rashodi – **20%**

Osnovica za zdravstvo – **800,00 KM** (odnosno iznos dohotka - upisuje se u kolonu 9 obrasca AMS-1035)

Doprinos za zdravstveno osiguranje (4%) – **32,00 KM**

Osnovica za porez na dohodak – **768,00 KM**

Porez na dohodak (10%) – **76,80**

Ukupni doprinosi i porezi: **108,80 KM**

Idemo sada korak po korak. Obzirom da su vam priznati rashodi 20%, vaša osnovica dohotka je sada 800,00 KM. Od tog iznosa oduzmite 4%, te je dobijeni iznos obaveza doprinosa za zdravstveno osiguranje koju treba da platite i ona iznosi 32,00 KM. Ostatak sume je osnovica za porez na dohodak 768,00 KM, te je 10% od toga porez na dohodak koji plaćate poreznoj upravi u iznosu od 76,80 KM. Ukupni iznos doprinosa i poreza koji ste dužni platiti je 108,80 KM.

Ukoliko želite da cijeli proces automatski uradite onda kliknite na [link](#).

Šta je važno da znate kod popunjavanja uplatnice?

Pored osnovnih podataka kao što su ime, prezime, broj žiro računa i slično, za budžetske uplate morate popuniti i neke druge stavke.

U produžetku vam dajemo primjer popunjenih uplatnica ukoliko se radi o poreznom obvezniku iz Kantona Sarajevo. Ukoliko dolazite iz drugog kantona, podatke o broju računa budžeta kantona primaoca, zavode zdravstvenog osiguranja kantona kojem pripadate i broju općine, možete naći na ovom [linku](#).

Uplata za zdravstvene doprinose u iznosu od 4% koju smo prethodno izračunali se ne uplaćuje na jedan račun, već jedan dio uplaćujete na Zavod zdravstvenog osiguranja FBiH (10,20%), a drugi dio Zavodu zdravstvenog osiguranja kantona kojem pripadate (89,80%).

Uzimajući u obzir naš primjer, gdje smo izračunali da je obaveza doprinosa za zdravstveno osiguranje 32,00 KM, na Zavod zdravstvenog osiguranja FBiH bi trebalo uplatiti 3,26 KM, a zavod zdravstvenog osiguranja kantona kome pripadamo 28,74 KM.

Ono što vi kao freelanceri za svoje uplate treba da znate pored ovog uputstva je:

UPLATNICA ZA POREZ

Uplatio: Ime i prezime uplatioca, adresa i kontakt telefon

Svrha doznake: Porez po ug. o djelu 10%

Primalac: Budžet Kantona Sarajevo (stavite kanton u kojem imate prebivalište)

Račun primaoca: 1411965320008475 (ukoliko je u pitanju drugi kanton broj računa možete naći na [linku](#))

Iznos u KM: 76,80 KM

Broj poreznog obaveznika: Jedinствeni matični broj uplatioca

Vrsta prihoda: 716116 (Prihodi od poreza na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) Zakona o porezu na dohodak)

Općina: 077 (općina prebivališta uplatioca)

Porezni period: OD: 01/01/2021 DO: 31/12/2021 (period na koji se odnosi ugovor za koji se uplaćuje porez)

Poziv na broj: 0000000000

UPLATNICA ZA ZDRAVSTVO

1. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona

Uplatio: Ime i prezime uplatioca, adresa i kontakt telefon

Svrha doznake: Doprinosi za zdr. osig. po ug. o djelu 89.80%

Primalac: Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo (ukoliko je u pitanju drugi kanton broj računa možete naći na [linku](#))

Račun primaoca: 3380002210008593

Iznos u KM: 28,74 KM

Broj poreznog obaveznika: Jedinствeni matični broj uplatioca

Vrsta prihoda: 712116 (Doprinos za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada)

Općina: 077 (općina prebivališta uplatioca)

Porezni period: OD: 01/01/2021 DO: 31/12/2021 (period na koji se odnosi ugovor za koji se uplaćuje porez)

Poziv na broj: 0000000000

2. Zavod zdravstvenog osiguranja Federacije BiH

Uplatio: Ime i prezime uplatioca, adresa i kontakt telefon

Svrha doznake: Doprinosi za zdr. osig. po ug. o djelu 10,20%

Primalac: Zavod zdrav. osiguranja FBiH

Račun primaoca: 1020500000064018

Iznos u KM: 3,26 KM

Broj poreznog obaveznika: Jedinствeni matični broj uplatioca

Vrsta prihoda: 712116 (Doprinos za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada)

Općina: 077 (općina prebivališta uplatioca)

Porezni period: OD: 01/01/2021 DO: 31/12/2021 (period na koji se odnosi ugovor za koji se uplaćuje porez)

Poziv na broj: 0000000000

Nakon što ste izvršili uplatu, dužni ste da popunjen AMS-1035 obrazac dostavite u roku od 5 dana nadležnoj Poreznoj upravi. Ukoliko je porez plaćen za vas u inostranstvu dostavljate i taj dokaz uz popunjen obrazac.

Naime, Bosna i Hercegovina je sa dosta zemalja potpisala sporazum o zabrani dvostrukog oporezivanja. U cilju izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, prednost pred odredbama Zakona o porezu na dohodak imaju odredbe ratificiranih međunarodnih ugovora ili sporazuma (konvencija) o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Da bi provjerili da li spadate u navedenu kategoriju, najbolje je da posjetite stranicu Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, gdje su naznačeni svi [sporazumi u primjeni](#).

Ukoliko na stranici nađete zemlju koja je sa našom potpisala sporazum o zabrani dvostrukog oporezivanja, pročitajte kako je uređeno plaćanje poreza sa zemljom u inostranstvu, te da li imate osnova za oslobađanje od plaćanja poreza.

AMS – 1035 za uplatu poreza u Federaciji BiH izgleda ovako:

Bosna i Hercegovina FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE Federalno ministarstvo financija/finansija POREZNA UPRAVA		Obrazac AMS - 1035 <i>Akontacija poreza po odbitku na druge samostalne djelatnosti na prihod iz inostranstva</i>		Stranica od	
Dio 1—Podaci o primaocu					
1) Ime i prezime		2) JMBG		5) Period mjesec/godina	
3) Adresa		4) Datum isplate (Dan/mjesec/godina)		<input type="text"/> / 20 <input type="text"/>	
Dio 2—Podaci o isplatiocu					
6) Naziv		7) Adresa		8) Država	
Dio 3—Podaci o prihodima, porezu i doprinosima					
9) Iznos dohotka	10) Zdravstveno osiguranje na teret osiguranika (kolona 9 X 0,04)	11) Osnovica za porez (kolona 9 - 10)	12) Iznos poreza (kolona 11 X 0,1)	13) Iznos poreznog kredita plaćen u inostranstvu	14) Razlika poreza za uplatu
Ukupno za sve stranice—prijenos (Ukoliko su potrebni dodatni redovi koristiti dodatni primjerak ovog obrasca)					
Dio 4—Izjava					
Upoznat sam sa sankcijama propisanim Zakonom o Poreznoj upravi i izjavljujem da su podaci navedeni u ovoj prijavi, uključujući sve priloge tačni, potpuni i jasni.			Potpis poreznog obveznika	Datum	

Ali već sam zaposlen, da li mogu da radim pored toga na registrovanu djelatnost?

U slučaju da ostvarujete značajnu zaradu svaki mjesec kao freelancer, a već ste zaposleni i zarađujete mjesečnu platu, i tada se možete registrovati i u tom slučaju registraciju vršite na obavljanje obrta kao dopunske ili dodatne djelatnost.

Dopunska djelatnost - kao dopunsko zanimanje možete obavljati djelatnost isključivo samostalnim radom i to najduže 20 sati sedmično, uz plaćanje poreza čiju visinu propisuje organ nadležan za poreze. Ovo znači da nemate obavezu plaćati doprinose, jer vaš poslodavac već to obavlja za vas, a vaša je obaveza da samo platite porez od 10%.

Dodatna djelatnost - Fizičko lice može obavljati obrt kao dodatno zanimanje isključivo putem uposlenika koji mora biti u radnom odnosu kod vlasnika obrta. Ovo znači da vi zapošljavate druge koji rade za vas, a vi ostvarujete pravo na dobit na koje plaćate porez 10%. Ni u ovom slučaju niste obavezni da plaćate doprinose, jer to vaš poslodavac radi za vas.

DOO je privredno društvo koje se registruje u Općinskom sudu. Ono što je najvažnija razlika u odnosu na obrt je da društvo sa ograničenom odgovornošću za dugovanja odgovora samo do visine uloženog kapitala koji u FBiH može da iznosi minimum 1.000,00 KM. Najveća prednost kod DOO jeste sigurnost poslovanja. Međutim, nedostatak ovog oblika jeste prije svega komplikovana i duga procedura prilikom otvaranja i gašenja firme, visoki troškovi poslovanja posebno za nekoga ko tek počinje, viši troškovi osnivanja. Trošak osnivanja za DOO se kreću od oko 1.500,00 KM pa naviše, zavisno od broja osnivača, visine osnivačkog kapitala, notarske obrade, općine u kojoj se registruje (takse i komunalije).

Obrt se za freelancere pokazao kao najbolje rješenje. Jednostavan je za otvoriti i zatvoriti. Troškovi su puno niži nego kod DOO. Jedina mana je odgovornost. Naime, vi kroz obrt za dugovanja odgovarate cjelokupnom svojom imovinom. To znači, odgovarate ne samo s onim što imate na računu obrta, nego i sa svim onim što imate na sebe registrovano kao vlasnik (automobil, nekretnine, zemljište, i sl.).

Obrt je i jedan od najlakših načina da pokrenete svoj posao. Za razliku od DOO, procedure su dosta kraće, cijena registracije niža, a za postupak je nadležna Općina na kojoj imate prijavljen boravak.

Ukoliko niste nigdje zaposleni i odlučite da osnujete obrt, tada istu obavljate kao **osnovnu djelatnost** (to znači da nemate nigdje zasnovan radni odnos i da ćete se samozaposliti i na taj način ostvariti penziona i zdravstveno osiguranje). Da bi obavljali obrt kao osnovnu djelatnost potrebno je da zadovoljite sljedeće uslove:

- da ste državljanin Bosne i Hercegovine,
- da ste poslovno sposobni,
- da udovoljavate općim i posebnim zdravstvenim uslovima, ako je to propisano posebnim zakonom,
- da pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnim aktom nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta dok ta mjera traje.

Pored toga, morate izabrati djelatnost kojom ćete se baviti. Da bi izabrali djelatnost, trebete pogledati [klasifikaciju djelatnosti](#) na osnovu koje ćete izabrati djelatnost kojom ćete se pretežno baviti. Ukoliko ne možete da nađete djelatnost kojom se bavite, nemojte da vas to pokoleba. Sigurno možete svoje poslove podvesti pod neku djelatnost koju je klasifikacija predvidjela. Imajte na umu da je klasifikacija djelatnosti rađena 2010. godine, te da tada nisu postojala zanimanja koja danas postoje.

DOCES PRO

REGISTRA

RACIJE

Prvi korak

Prvi korak je javiti se u nadležnu općinsku službu prema mjestu prebivališta. Uglavnom je to odjel/služba za privredu, ali to sve varira od općine do općine. U općini prebivališta ćete dobiti formular koji trebate popuniti, a u koji navodite osnovne informacije o svom obrtu (adresu sjedišta, djelatnost, vlasnika i sl.).

Kao sjedište obrta možete prijaviti i svoju kućnu adresu (u tom slučaju je dovoljno priložiti ZK izvadak gdje se vidi da ste vi vlasnik objekta. Ako vi niste vlasnik potrebna vam je saglasnost vlasnika objekta da se možete na kućnoj adresi baviti privrednom djelatnosti), ili neki drugi prostor uz priloženi Ugovor o zakupu. Potrebno je izabrati šifriranu privrednu djelatnost kojom ćete se baviti, prema Klasifikaciji djelatnosti.

Zakon nije dozvolio da se sve djelatnosti mogu obavljati na kućnoj adresi već je posebnim pravilnikom definisao koje su to djelatnosti.

Link:

http://www.pufbih.ba/v1/public/upload/zakoni/3c044-preciscen-pr_o_djel_koje_se_mogu_obavljati_u_stambenim_prostorijama_sl_n_fbih_br_61_09.pdf

Pored navedenog, potrebna je i sljedeća dokumentacija:

- Stručna sprema koja je potrebna za obavljanje djelatnosti,
- Uvjerenje o državljanstvu, Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti, Ljekarsko uvjerenje,
- Uvjerenje općinskog suda da nemate izrečenu mjeru ili zabranu obavljanja obrta, te
- Uvjerenje o izmirenim poreznim obvezama (Porezna uprava).

Svaka općina ima svoj obrazac, a ovako izgleda obrazac koji trebate dostaviti Općini Centar:

BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE KANTON SARAJEVO OPĆINA CENTAR SARAJEVO		BOSNIA AND HERZEGOVINA FEDERATION BOSNIA AND HERZEGOVINA CANTON SARAJEVO MUNICIPALITY CENTAR SARAJEVO	
Podnosioc zahtjeva	Obrazac : 04-12.3	Služba za finansije i lokalno ekonomski razvoj	
Prezime i ime		Odsjek za lokalni ekonomski razvoj	
Kontakt adresa		Prijemni pečat	
Kontakt telefon - SMS - e-mail			
PREDMET: OSNIVANJE OBRATNIČKE RADNJE I SRODNIH DJELATNOSTI			
Sjedište, ulica i broj			
Predmet poslovanja			
Naziv firme			
Način obavljanja djelatnosti (osnovno / dopunsko / dodatno)			
POTREBNA DOKUMENTACIJA			
Traženi dokument	Institucija koja izdaje dok.	Forma	Komentar
Lična karta	MUP	Kopija	Uz original na uvid
Uvjerenje o državljanstvu	Nadležna općinska služba	Kopija	Uz original na uvid
Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti	Služba socijalne zaštite općine prema mjestu prebivališta podnosioca	Original ili ovjerenja kopija	Prihvatiti po službenoj dužnosti
Dokaz da pravomoćnom presudom nije izrečena mjeru zabrane obavljanja ove djelatnosti dok ta mjeru traje (Uvjerenje Općinskog suda Sarajeva-Prekršajno odjeljenje)	Nadležni sud	Original ili ovjerenja kopija	Uvjerenje Općinskog suda Sarajeva - Prekršajno odjeljenje
Ljekarsko uvjerenje	Zdravstvena institucija	Original	-
Uvjerenje o nezaposlenosti	Služba za zapošljavanje - Biro za zapošljavanje	Kopija	Uz original na uvid
Dokaz da je u radnom odnosu	Podnosioc zahtjeva	Original ili ovjerenja kopija	-
Dokaz o statusu pensionera	Podnosioc zahtjeva	Original ili ovjerenja kopija	-

Općina Centar Sarajevo, Ms Ibrahim 1, 71000 Sarajevo
Tel: 033 56 24 68, web stranice: <http://www.centar.ba>, <http://eregistar.centar.ba>

Strana 1 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE KANTON SARAJEVO OPĆINA CENTAR SARAJEVO		BOSNIA AND HERZEGOVINA FEDERATION BOSNIA AND HERZEGOVINA CANTON SARAJEVO MUNICIPALITY CENTAR SARAJEVO	
Dokaz o stručnoj spremi (svjedocanstvo, diploma), majstorski ispit	Obrazovna institucija	Original ili ovjerenja kopija	-
Popunjen, ovjeren i potpisan obrazac Izjave o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih uslova za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti	Podnosioc zahtjeva	Original	-
Stručno mišljenje o zahtji od bule-tu određene vrste obrta za poslovne prostore u stambeno-poslovnim zgradama kolektivnog stanovanja	Pravno lice registrovano za izdavanje stručnog mišljenja	Original	Za djelatnosti koje proizvode buku
Uplatnica	Banka/Pošta	Original	-
Ugovor o zakupu poslovnih prostorija ili CIPS (ukoliko se djelatnost obavlja na mjestu prebivališta)	Podnosioc zahtjeva	Original	-
TAKSE I NAKNADE			
Naziv takse/naknade	Iznos takse/naknade	Broj računa	Poziv na br./Komentar
Taksa za rješenje kojim se odobrava osnivanje ili obavljanje privrednih i profesionalnih djelatnosti ostalih subjekata	80 KM	1411965320008475	Vrsta prihoda: 722121; Primatelj: Budžet Kantona Sarajevo
Rok za rješavanje urednog predmeta (sa potpunom dokumentacijom): 7 dana			
Obavještenje: Rok za prejedl primljenog predmeta i priložene dokumentacije je 3 dana			
(Datum podnošenja zahtjeva)		(Potpis podnosioca/podnosioc zahtjeva)	
<small>Napomena: Potpisom na obrascu, podnosioc zahtjeva potvrđuje saglasnost da se dokumentacija prihvati po službenoj dužnosti ukoliko s njom raspolaže općinski organ. Obrazac obla popuniti!</small>			

Općina Centar Sarajevo, Ms Ibrahim 1, 71000 Sarajevo
Tel: 033 56 24 68, web stranice: <http://www.centar.ba>, <http://eregistar.centar.ba>

Strana 2 od 2

Dosta općina u Federaciji BiH na svojim web stranicama ima dostupne formulare za registraciju. Međutim, u slučaju da nema, najbolje je da odete u prostorije općine u kojoj imate prebivalište i pribavite potrebnu dokumentaciju.

Nakon što predate dokumente u općinu, službenici će u roku od 15 dana, donijeti rješenje na osnovu kojeg se osnivate.

Kada dobijete Rješenje o registraciji od općine preporučujemo vam da napravite nekih šest, sedam kopija ovog dokumenta i ovjerite ga, jer će vam pri svakom narednom koraku trebati.

Drugi korak

Izrada pečata (na pečatu trebaju stajati podaci sa rješenja o osnivanju obrta), je naredni korak nakon dobijanja Rješenja iz općine. Pri izradi pečata potrebno je priložiti Rješenje o registraciji koji ste dobili u općini.

Treći korak

Nakon što dobijete pečat potrebno je da izvršite prijavu u Poreznu upravu.

Link: http://www.pufbih.ba/v1/public/upload/obraci/09667-pfl3_rpo_bs_int2.pdf

Po popunjavanju formulara uz rješenje o registraciji koji ste dobili od općine, isti predate u nadležnu poreznu upravu i nakon par dana dobijate Uvjerenje o poreznoj registraciji – ID broj.

Na osnovu tog uvjerenja, priloženog Rješenja o registraciji iz općine i popunjenog formulara u Zavodu za statistiku, treba da dobijete Obavještenje o razvrstavanju prema klasifikaciji djelatnosti.

Formular zavoda za statistiku:

Link: <https://fzs.ba/index.php/2011/06/15/pfl-3/>

Kompletan postupak traje oko deset dana.

Četvrti korak

Kada ste završili prethodne korake vrijeme je za otvaranje računa u banci. Za otvaranje računa je potrebno da dostavite Rješenje o registraciji, te ostale dokumente koje vam Banka bude tražila.

Pri odabiru banke provjerite da li banka nudi mogućnost da vam kao obrtniku stižu uplate iz inostranstva. Manje banke obično ne nude ovu mogućnost, dok su velike banke otvorene za takav način poslovanja. Obavezno provjerite troškove održavanja računa, transakcija, koliki je iznos elektronskog bankarstva i sl.

Peti korak

Ukoliko odlučite, imate mogućnost da budete prijavljeni kao vlasnik obrta u radni odnos. Možete i da odustanete od prijave u radni odnos, te da plaćate doprinose mjesečno (ako to dozvoli vaša djelatnost), a da na kraju fiskalne godine isplatite sebi dobit, te tada imate obavezu na istu da plaćate 10% poreza.

Prijavu vršite koristeći ovaj formular:

http://www.pufbih.ba/v1/public/upload/obraci/20caf-e1940-js3100_bs_interactive-v2.pdf

Porezna kartica

Da biste ostvarili pravo na lične odbitke, potrebno je da izvadite poreznu karticu. Isti podnosite nadležnoj poreznoj upravi (prema mjestu vašeg prebivališta), te popunjavate i predajete obrazac **PK-1001**.

Od lične situacije zavisi koliki će biti vaš lični odbitak (npr . ako imate dijete ili izdržavate nezaposlenog člana porodice), a na osnovu njega će vam biti umanjena osnovica porez na dohodak, što praktično znači da će vam ostati više novca.

U slučaju da ne izvadite poreznu karticu ostvaren prihod se ne može umanjiti prije oporezovanja za lični odbitak, te ćete platiti više poreza na dohodak.

Šesti korak

Sada na red dolazi fiskalizacija. Kupovina fiskalne kase iznosi oko 600,00-700,00 KM. Nastojte da odaberete servis za održavanje kase koji će vam stalno biti dostupan i da je fiskalna kasa jednostavna za upotrebu. Razlika u cijeni između fiskalne kase koja je na nivou digitrona i one koja je sofisticirana, na način da je možete spojiti sa svojim računarom, je nikakva, te obratite pažnju na što jednostavniji način korištenja. Ovlašteni servis će za vas izvršiti prijavu fiskalne kase u poreznu upravu.

Sedmi korak

Prijava u PDV sistem je obaveza ukoliko pređete prag od 50 000,00 KM. Međutim, ukoliko imate godišnji promet manji od 50 000,00 KM, vlasnik ne mora izvršiti prijavu u sistem PDV-a. Taksa za ovu prijavu iznosi 15,00 KM, uz troškove kopiranja i ovjere potrebnih dokumenata za prijavni obrazac.

Važna napomena je da automatski ulazite u PDV sistem ako ostvarite godišnju dobit višu od 50 000,00 KM.

Troškovi za registraciju obrta:

Taksa za registraciju obrta (općina) – **80,00 KM**

Ljekarsko uvjerenje (dom zdravlja) – **50,00 KM**

Ovjerene kopije potrebnih dokumenata (općina) – **23,00 KM**

Uvjerenje o nekažnjavanju (MUP) – **15,00+2,00 KM**

Izrada pečata – **50,00 KM**

Fiskalna kasa – **700,00 KM**

Troškovi obrta

Koliki su mjesečni troškovi jednog obrta je pitanje na koje je nemoguće dati odgovor isključivo zbog puno varijabli koje je bitno uzeti u obzir.

Od fiksnih troškova prema državi tu je:

Porez na dohodak – koji se računa kao 10% od razlike između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda **Doprinosi** – koji se mjesečno računaju kao 41,5% (od unaprijed propisane osnovice, a osnovica zavisi od vrste djelatnosti)

Taksa na istaknutu firmu (čija visina zavisi od vrste djelatnosti, općine i zone kojoj pripadate).

Pored navedenih troškova mogu se javiti i dodatne obaveze, a nemojte zaboraviti i da uzmete u obzir i redovne troškove u koje spada zakup prostora, troškovi režije, kancelarijski materijal, računovođa.

Porez na dohodak

U prvoj godini od osnivanja obrta, porez na dohodak se plaća tek po isteku godine (do 31.03) uz podnošenje **GPD-1051** obrasca, odnosno godišnje prijave poreza. Naredne godine se moraju plaćati mjesečne akontacije koje se po isteku te godine upoređuju s konačnim rezultatom, te se na osnovu toga utvrđuje treba li nešto doplatiti ili je porez čak možda pretplaćen.

Porez na dohodak je 10%. Način njegovog računanja je različit. Ako imate obrt, porez se računa na osnovu razlike prihoda i rashoda zabilježenim u poslovnim knjigama.

Koliki su doprinosi za obrtnika?

Doprinosi ne zavise od toga da li ostvarujete prihod ili ne; vi imate obavezu svaki mjesec da platite doprinose. Ne postoji mogućnost da izbjegnute plaćanje doprinosa.

Kao što smo gore napomenuli, potrebno je platiti 41,5 % od unaprijed propisane osnovice, a osnovica zavisi od vrste djelatnosti. Vrijednost osnovice se za svaku godinu mijenja, te ćemo vam na narednoj slici predstaviti presjek osnovice od 2009. godine do 2021. godine.

Zbir od 41,5% u FBiH predstavlja sumu od:

23% za penzijsko-invalidsko osiguranje,

16,5% za zdravstveno osiguranje, i

2% za osiguranje od nezaposlenosti.

Osnovice za obračun doprinosa određenih obveznika 2009-2021

R/b	Osnovice za obračun doprinosa obveznika koji porez na dohodak utvrđuju i plaćaju na osnovu poslovnih knjiga	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
1.	Samostalna djelatnost obrta i srodne djelatnosti	735,00	781,00	792,00	809,00	820,00	827,00	826,00	824,00	830,00	854,00	881,00	922,00	951,00
2.	Samostalna djelatnost slobodnih zanimanja	1244,00	1321,00	1340,00	1368,00	1388,00	1399,00	1397,00	1394,00	1405,00	1445,00	1491,00	1560,00	1609,00
3.	Samostalna djelatnost u poljoprivredi i šumarstvu	396,00	420,00	426,00	435,00	442,00	445,00	445,00	367,00	370,00	381,00	393,00	411,00	424,00
4.	Samostalna djelatnost trgovca pojedinca								367,00	370,00				424,00

R/b	Osnovice za obračun doprinosa obveznika koji porez na dohodak utvrđuju i plaćaju u paušalnom iznosu	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
1.	Samostalna djelatnost obrta i srodne djelatnosti	622,00	661,00	670,00	684,00	694,00	700,00	699,00	697,00	702,00	723,00	745,00	780,00	805,00
2.	Niskoakumulativne djelatnosti tradicionalnih esnafskih zanata		300,00	305,00	311,00	316,00	318,00	318,00	317,00	319,00	329,00	339,00	355,00	366,00
3.	Samostalna djelatnost u poljoprivredi i šumarstvu	283,00	300,00	305,00	311,00	316,00	318,00	318,00	317,00	319,00	329,00	339,00	355,00	366,00
4.	Samostalna djelatnost taxi prijevoza		300,00	305,00	311,00	316,00	318,00	318,00	317,00	319,00	329,00	339,00	355,00	366,00
5.	Samostalna djelatnost trgovca pojedinca										381,00	393,00	411,00	424,00

Međutim ukoliko ste registrovani da obavljate obrt kao dopunsku ili dodatnu djelatnost, tada vaš poslodavac doprinose plaća za vas i u tom slučaju nemate obavezu plaćanja doprinosa.

Napominjemo da ne morate angažovati knjigovođu za vođenje knjigovodstva obrta, te da isti možete i sami uraditi, ali imajte na umu da stalno izlaze novi propisi koje morate pratiti i da ih trebate primijeniti pri izradi obračuna.

Plaćanje preko nPIS sistema Porezne uprave

Porezna uprava FBiH omogućava poreske prijave elektronskim putem. Proceduru elektronske prijave radite kroz nPIS sistem, a sistem omogućava da vršite predaju i unos obrazaca, pregled ispravnosti predanih obrazaca, statusa obrazaca, pregled sintetičke i analitičke knjigovodstvene kartice, a sve u cilju jednostavnijeg i bržeg ispunjavanja obaveza prema Poreznoj upravi.

Da biste dobili pristup ovom sistemu potrebno je da ispunite određene preduslove. Uslove možete naći na ovom [LINKU](#), a ukoliko su vam potrebna dodatna objašnjenja na ovu temu kliknite na ovaj [LINK](#).

Porezna uprava je napravila video u cilju preuzimanja i instalacije certifikata za pristup nPIS aplikacijama, te stranicu sa svim potrebnim elektronskim formularima koje možete naći na ovom [LINKU](#).

Putem sistema dužni ste da podnesete prijavu poreza na dohodak najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.

**REPU
BLI
KA**

**SRP
SKA**

REPUBLIKA SRPSKA

Jesu li freelanceri obavezni da plaćaju porez na zaradu koju ostvare?

Jesu, i to porez na dohodak.

Porez na dohodak fizičkih lica obračunava se i plaća na dohodak od: ličnih primanja, samostalne djelatnosti, autorskih prava, prava srodnih autorskom pravu i prava industrijske svojine, kapitala, kapitalnih dobitaka, dohodak iz stranih izvora i ostali dohodak.

Porez na dohodak u Republici Srpskoj iznosi 13% osim za samostalne preduzetnike koji imaju status malog poreskog obveznika ("Sl. glasnik RS", br. 60/2015, 5/2016 - ispr., 66/2018, 105/2019 i Type your text)

Da li treba da registrujem djelatnost?

Ukoliko lice ostvaruje zaradu nekom aktivnošću povremeno, i iznosi koje zarađuje nisu veliki, ono nije dužno da registruje djelatnost, ali je dužno da prijavi i plati porez na dohodak.

Ukoliko fizičko lice svojim radom ostvaruje prihode na redovnoj osnovi, ili ima ugovor sa nekim klijentom na osnovu kojeg ima redovna primanja, dužno je da registruje djelatnost.

Ovo se sve odnosi na poslovanje sa inostranstvom.

Ukoliko fizičko lice radi sa pravnim licima u BiH na osnovu ugovora o djelu ili ugovora o privremenim-povremenim poslovima, pravno lice iz ovog odnosa je dužno da plati poreze i doprinose u ime fizičkog lica. Ove obaveze se ne mogu prebaciti na fizičko lice – izvršioca posla, odnosno fizičko lice, u ovom slučaju, nema obavezu prijave poreza na dohodak.

Prijava poreza na dohodak od povremenih prihoda iz inostranstva za fizička lica

Sve poreske prijave u Republici Srpskoj se mogu vršiti elektronskim putem.

Prije svega, potrebno je da dobijete certifikat za e-potpis i pristup za podnošenje poreskih prijava.

Procedura je sljedeća:

Potrebno je popunite sljedeće dokumente:

- Ugovor o pružanju usluga certifikacije [LINK](#)
- Saglasnost za izdavanje elektronskog certifikata [LINK](#)
- Zahtjev za izdavanje elektronskog certifikata [LINK](#)
- Zahtjev za dodjelu pristupnih prava za podnošenje poreskih prijava u elektronskom obliku [LINK](#)

Popunjenu dokumentaciju predajete u nadležnu jedinicu poreske uprave, sačekajte obradu i dobijanje podataka. Kada dobijete pristupne podatke spremni ste za podnošenje prijava.

Podnošenje poreskih prijava se vrši putem web sistema:

<https://eusluge.poreskaupravar.org/#/home>, a za potpisivanje prijava koristi se aplikacija E-potpis koja se instalira na računar (ova aplikacija radi samo sa Windows računarima). Sam sistem je dosta intuitivno napravljen i jednostavan je za korištenje.

Putem sistema dužni ste da podnesete prijavu poreza na dohodak najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.

Iznos poreza koji ste dužni da platite je **13%** na zarađen iznos.

Šta je važno da znate kod popunjavanja uplatnice?

Pored osnovnih podataka kao što su ime i prezime, broj žiro računa i slično, za budžetske uplate morate popuniti i neke druge stavke.

Uputstvo za popunjavanje budžetskih uplatnica možete pronaći na [LINKU](#).

Ono što vi kao freelanceri za svoje uplate treba da znate pored ovog uputstva je:

Vrsta prihoda : 71118 porez na ostali dohodak

Opština : šifre opština možete naći na [LINKU](#)

Budžetska organizacija: 9999999

Poziv na broj : 0000000000

Koji oblik registrovanja djelatnosti izabrati?

Najčešći oblici registracije u Republici Srpskoj su DOO (društvo sa ograničenom odgovornošću) ili SP (samostalni preduzetnik).

d.o.o.

DOO je privredno društvo koje se registruje u privrednom sudu. Ono što je najvažnija razlika u odnosu na SP jeste, kao što i sam naziv kaže, da je to društvo sa ograničenom odgovornošću, što znači da ste za dugovanja odgovorni samo do visine uloženog kapitala što u Republici Srpskoj može da iznosi 1,00 KM. Najveća prednost kod DOO jeste sigurnost poslovanja.

Ono što se smatra kao nedostatak ovog oblika jeste prije svega komplikovana i duga procedura prilikom gašenja firme, visoki troškovi poslovanja posebno za nekoga ko tek počinje, viši troškovi osnivanja.

Trošak osnivanja za DOO se kreću od 200,00 KM pa naviše, zavisno od broja osnivača, visine osnivačkog kapitala, notarske obrade, opštine u kojoj se registruje.

Ono što je još važno da znate, DOO može da se registruje samo u poslovnom prostoru, nema kao SP mogućnost registrovanja na kućnoj adresi.

S.P.

SP – samostalni preduzetnik se do sada pokazao kao najjednostavniji i najpovoljniji način registracije za freelancere.

Preduzetnikom se smatra fizičko lice koje obavlja određenu djelatnost, a registruje se u jedinici lokalne samouprave. Osnovne prednosti ovog oblika organizovanja jesu jednostavan i jeftin proces otvaranja (do 80,00 KM), ali i zatvaranja djelatnosti, niski troškovi poslovanja, jednostavnija procedura podizanja profita.

Najveći nedostatak SP-a kao načina poslovanja jeste u tome što za sva nastala neizmirena dugovanja odgovarate ličnom imovinom.

Koje djelatnosti može da obavlja SP?

Uredba o preduzetničkoj djelatnosti propisuje koje djelatnosti fizičko lice može da obavlja u formi preduzetnika, i za koje djelatnosti je nakon registracije potrebno odobrenje, saglasnost ili akt nekog nadležnog organa. Listu preduzetničkih djelatnosti možete pogledati na [LINKU](#).

Prilikom odabira djelatnosti važno je da znate da pored jedne djelatnosti kojom ćete se pretežno baviti možete izabrati i dodatne djelatnosti koje možete obavljati.

SP kao dopunska / osnovna / dodatna djelatnost

Kod registracije SP-a važno je po vrsti zanimanja razlikovati:

- **Osnovno zanimanje** - Ukoliko freelancer nema zasnovan radni odnos, on jedino može da registruje osnovnu djelatnost, da se samozaposli i na taj način ostvari pravo na penziono i zdravstveno osiguranje.
- **Dopunsko zanimanje** - U slučaju da freelancer ima zasnovan radni odnos kod nekog poslodavca, ali pored toga od ličnog rada ostvaruje dodatne prihode, može da registruje SP kao dopunsko zanimanje. U ovom slučaju preduzetnik za sebe nije dužan da plaća dodatno doprinose za penziono i zdravstveno osiguranje, već je dovoljno što to plaća poslodavac kod kojeg je u radnom odnosu.
- **Dodatno zanimanje** – Fizičko lice koje je zaposleno kod nekog drugog poslodavca može da registruje dodatno zanimanje ukoliko zaposli neko drugo lice koje obavlja registrovanu djelatnost. Ovo se rijetko dešava u zanimanjima koje obavljaju freelanceri, češće se sreće u trgovačkim ili zanatskim radnjama.

Adresa poslovanja za SP

Kada registrujete SP imate mogućnost da za adresu izaberete nekoliko opcija u zavisnosti od djelatnosti kojom se bavite.

Prema pravilniku postoje djelatnosti koje možete registrovati u stambenom prostoru, a listu ovih djelatnosti vam predstavljamo na [LINKU](#).

Pored ove opcije postoje i neke djelatnosti za čije obavljanje zbog prirode posla nije potreban poslovni prostor, a listu pogledajte na [LINKU](#).

Proces registracije:

Kada ste stekli osnovna znanja o SP-u možete da počnete sa prikupljanjem potrebne dokumentacije za osnivanje.

Za osnivanje SP-a u Republici Srpskoj vam je potrebno:

NAZIV DOKUMENTA	DOKUMENT IZDAJE	NAPOMENA
Lična karta	MUP	Ovjerena kopija ne starija od 30 dana
Uvjerenje da nije izrečena pravosnažna mjera zabrane obavljanja tražene djelatnosti.	Osnovni sud	Ne starije od 30 dana
Uvjerenje da nema neplaćenih novčanih kazni, troškova prinudne naplate i troškova postupka za učinjeni prekršaj iz oblasti ekonomskog i finansijskog poslovanja	Osnovni sud	Ne starije od 30 dana
Uvjerenje da lice nema dospjelih, a neizmirenih poreskih obaveza	Nadležna jedinica Poreske uprave	Ne starije od 8 dana
Dokaz o uplati takse za registraciju 30,00 KM	Šalter pošte ili banke	U pojedinim opštinama taksa se ne plaća ukoliko prvi put registrujete SP. (npr. Banja Luka)
Taksena markica 2,00 KM	Šalter pošte	
Zahtjev za registraciju preduzetnika		

Prvi korak

Posjetite nadležni osnovni sud u kojem treba da izvadite :

- Uvjerenje da nije izrečena pravosnažna mjera zabrane obavljanja tražene djelatnosti. Ovaj formular se razlikuje od suda do suda, u Banjoj Luci izgleda ovako. [LINK](#)
- Uvjerenje da nema neplaćenih novčanih kazni, troškova prinudne naplate i troškova postupka za učinjeni prekršaj iz oblasti ekonomskog i finansijskog poslovanja [LINK](#).
Ova dva uvjerenja se čekaju do 7 dana, a kada ih dobijete važe 30 dana od dana izdavanja.

Drugi korak

Sljedeći korak je nadležna jedinica Poreske uprave gdje trebate da izvadite Uvjerenje da nemate dospjelih, a neizmirenih poreskih obaveza, [LINK](#).

Od skoro zahtjevi za ovo uvjerenja mogu da se podnesu i elektronski na sajtu poreske uprave [LINK](#) s tim da prema iskustvima korisnika u manjim opštinama procedura traje duže nego kada se fizički predaje. Ovo uvjerenje važi 8 dana od dana izdavanja.

Treći korak

Kopirajte i ovjerite vašu ličnu kartu u jedinici lokalne samouprave ili u notarskoj kancelariji.

Četvrti korak

Popunite zahtjev za registraciju preduzetnika, odnosno OBRAZAC SP1. Za teritoriju Republike Srpske zahtjevi su u svim opštinama jednaki, razlika može samo biti u zaglavlju gdje obično stoji naziv ili grb opštine. Primjer na [LINKU](#).

Pretpostavljamo da naši freelanceri otvaraju SP-ove zbog svojih djelatnosti i da neće da imaju izdvojene jedinice niti poslovođe i u skladu sa tom pretpostavkom u nastavku donosimo primjere kako se popunjava zahtjev.

2. Što se tiče odabira poslovnog imena, ono ne može da bude slično ili isto kao poslovno ime već registrovanog preduzetnika u vašoj opštini. Okvirnu pretragu naziva možete obaviti na stranici APIF-a gdje postoji baza svih registrovanih preduzetnika [LINK](#). Prilikom popunjavanja obrasca možete unijeti prijedlog dva imena, u slučaju da jedno bude zauzeto. Poslovno ime mora da sadrži i naziv osnovne djelatnosti koja se registrujete. U nastavku primjer:

1. U ovom polju se unose vaši lični podaci kao preduzetnika.

1. LIČNI PODACI O PREDUZETNIKU	
Ime /ime roditelja/ i prezime: _____	Pol: ☐ (M/Ž)
JMBG <input type="text"/>	Broj lične karte: <input type="text"/>
Strani državljanin broj pasoša: _____	Država izdavanja: _____
Adresa prebivališta ili boravišta:	
Ulica i broj: _____	Mjesto: _____
Opština: _____	Pošt. broj: _____
Stručna sprema: _____	Zanimanje: _____
U slučaju zajedničkog (ortackog) obavljanja djelatnosti ovu tačku popuniti u odgovarajućem broju primjeraka, uz označavanje sa [x] da li ortak ima ovlaštenje za zastupanje.	
Ortak ovlašten za zastupanje: ☐	Potpis ortaka: _____

2. POSLOVNO IME	
Poslovno ime preduzetnika mora da se razlikuje od naziva poslovnog imena drugog preduzetnika tako da ne izaziva zabunu o identitetu sa drugim preduzetnikom. Registracioni organ registruje prvi prihvatljiv prijedlog.	
Prijedlog 1:	
Puno poslovno ime Računarsko programiranje "FREELANCE" Marko Marković s.p. Banja Luka <small>(opis djelatnosti, naziv, ime i prezime preduzetnika, s. p., mjesto)</small>	
Skraćeno poslovno ime "FREELANCE" Marko Marković s.p. Banja Luka <small>(naziv, ime i prezime preduzetnika, s. p., mjesto)</small>	
Prijedlog 2:	
Puno poslovno ime Računarsko programiranje "FREELANCE.dev" Marko Marković s.p. Banja Luka <small>(opis djelatnosti, naziv, ime i prezime preduzetnika, s. p., mjesto)</small>	
Skraćeno poslovno ime "FREELANCE.dev" Marko Marković s.p. Banja Luka <small>(naziv, ime i prezime preduzetnika, s. p., mjesto)</small>	

3. U polju 3 se popunjavaju podaci o sjedištu SP-a. Poslovno ime mora da sadrži i naziv osnovne djelatnosti koja se registrujete. U nastavku primjer:

3. PODACI O SJEDIŠTU	
Ulica i broj: _____	_____
Mjesto: _____	Opština: _____ Poštanski broj: _____
E-mail: _____	Tel.: _____ Faks: _____

4. Način obavljanja djelatnosti se odnosi na vrstu zanimanja, mjesto obavljanja i vrijeme (neke djelatnosti mogu da se obavljaju sezonski). Obratite pažnju da li se registrujete za osnovno, dopunsko ili dodatno zanimanje, pisali smo o tome ranije.

4. NAČIN OBAVLJANJA DJELATNOSTI			
Vrijeme obavljanja:	☐ Tokom cijele godine	☐ Sezonski	_____
Vrsta zanimanja:	☐ Osnovno	☐ Dopunsko	☐ Dodatno
Mjesto obavljanja:	☐ Poslovni prostor	☐ Stambeni prostor	☐ Bez prostora

5. U odjeljku 5 se popunjavaju djelatnosti kojima će vaš SP da se bavi. Obavezno je da upišete pretežnu djelatnost kojom ćete se baviti i koja je vezana za vaš naziv, a pored ove možete da navedete i ostale djelatnosti. Preporuka je svakako da izaberete sve djelatnosti kojima ćete se možda baviti u budućnosti jer tokom poslovanja možete da fakturišete samo usluge za koje ste registrovani. Ukoliko planirate da svoje usluge isporučujete klijentima iz inostranstva važno je da navedete da će preduzetnik da se bavi spoljnotrgovinskim poslovanjem. Primjer u nastavku:

5. DJELATNOSTI PREDUZETNIKA	
Pretežna djelatnost (obavezno)	Naziv djelatnosti
6 2 . 0 1	Računarsko programiranje
Ostale djelatnosti	Naziv djelatnosti
6 2 . 0 2	Djelatnosti savjetovanja o računarima, tj. o računarskim sistemima
6 2 . 0 3	Upravljanje računarskom opremom i sistemima
6 2 . 0 9	Ostale uslužne djelatnosti koje se odnose na informacione tehnologije i računare
6 3 . 1 2	Internetski portali
5 8 . 2 9	Izdavanje ostalog softvera
	Djelatnosti za koje je registrovan u sjedištu i izdvojenim jedinicama, preduzetnik može obavljati u spoljnotrgovinskom poslovanju, u skladu sa propisima kojima se uređuje spoljnotrgovinska politika.

Ukoliko imate neke dodatne napomene to možete dodati na zadnjoj strani. Npr. za one koji u Banjoj Luci registruju SP prvi put mogu da navedu to kako bi imali oslobođenje. Ostaje vam još da se potpišete i zahtjev sa pripadajućom dokumentacijom možete predati u kancelariji vaše lokalne samouprave. Rješenje o registraciji bude gotovo za 2-3 dana.

Peti korak

Nakon što ste dobili rješenje o registraciji, vaš sljedeći korak je izrada pečata, a za to će vam biti potrebna kopija rješenja o registraciji. Cijena izrade pečata se kreće 30,00 - 50,00 KM.

Šesti korak

Kada ste dobili pečat, vaš sljedeći korak jeste da otvorite račun u poslovnoj banci. Prilikom odabira banke dobro se raspitajte koje usluge banka nudi i da li imaju mogućnost uvezivanja vaših ustaljenih servisa plaćanja (Paypal, Payoneer...) sa računima SP-a. Kada završite otvaranje računa zvanično možete da počnete sa isporukom usluga i faktura prema svojim klijentima.

Sedmi korak

Poslednji korak koji treba da završite jeste posjeta nadležnoj Poreskoj upravi. U Republici Srpskoj se sve poreske prijave podnose elektronski, a da biste vi kao novoosnovani obveznik bili u mogućnosti da predajete poreske prijave ili da to za vas radi vaš knjigovođa, potrebno je da u poreskoj upravi podnesete sljedeće zahtjeve:

- Zahtjev za dodjelu pristupnih prava za podnošenje poreskih prijava u elektronskom obliku [LINK](#)
- Zahtjev za izdavanje elektronskog certifikata [LINK](#)
- Saglasnost za izdavanje elektronskog certifikata [LINK](#)
- Ugovor o pružanju usluga certifikacije [LINK](#)

Nakon 2-3 dana dobićete obavještenje da je vaš certifikat spreman, i nakon toga morate da odete u poresku upravu i preuzmete vaše pristupne podatke.

Podnošenje poreskih prijava se vrši putem web sistema <https://eusluge.poreskaupravors.org/#/home> a za potpisivanje prijava koristi se aplikacija E-potpis koja se instalira na računar (ova aplikacija radi samo sa Windows računarima).

Sam sistem je dosta intuitivno napravljen i jednostavan je za korištenje.

**POORES
SKE**

KATEGG

ORIJJE

Veliki VS mali poreski obveznik

Ono što je specifično za Republiku Srpsku jeste da SP može da posluje unutar dvije poreske kategorije.

MALI PORESKE OBVEZNIK (mali preduzetnik) je poreska kategorija koja je izuzetno povoljna za poslovanje i koja ima povlastice u odnosu na kategoriju velikog poreskog obveznika.

Ko može da bude mali poreski obveznik

Da bi preduzetnik bio mali poreski obveznik mora da ispunjava sljedeće uslove:

- Preduzetnik ne zapošljava više od 3 radnika,
- Godišnji prihod od obavljanja djelatnosti ne prelazi 50 000,00 KM,
- Preduzetnik ne ostvaruje prihod zajedničkim obavljanjem djelatnosti,
- Fizičko lice obavlja samostalnu djelatnost, izuzev samostalnih zanimanja kao što su advokati, notari, inženjeri, arhitekta, poreski savjetnici, stečajni upravnici, tumači, prevodioci, novinari, umjetnici, sportisti i druga slična zanimanja.

Koje su prednosti malog poreskog obveznika

Mali poreski obveznik

- Mali poreski obveznik plaća porez na prihod (sva naplaćena sredstva) od 2%, odnosno minimalno 600,00 KM godišnje,
- Mali poreski obveznik je oslobođen plaćanja komunalne takse,
- Mali poreski obveznik vodi poslovne knjige po principu prostog knjigovodstva i nije obavezan da ima ovlaštenog knjigovođu.

Veliki poreski obveznik

- Porez na dobit (razliku prihoda i rashoda) od 13%,
- Veliki poreski obveznik ima obavezu plaćanja komunalne takse. Visina takse zavisi od opštine i djelatnosti kojom se bavite. (npr za Banja Luku 360,00 KM za većinu djelatnosti kojima se bave freelanceri),
- Veliki poreski obveznik mora da ima ovlaštenog knjigovođu.

Da zaključimo, ukoliko poslujete do 50 000,00 KM na godišnjem nivou i bavite se uslužnom djelatnošću isplativije je da zatražite status malog poreskog obveznika.

Zahtjev za status malog poreskog obveznika se podnosi svake godine od 01. do 31.01. za tekuću godinu, ili najkasnije 30 dana od dana osnivanja preduzetničke djelatnosti. Zahtjev se podnosi elektronski na obrascu 1011.

Mjesečne prijave za prihod malog poreskog obveznika se takođe podnose elektronski do 10. u mjesecu za prethodni mjesec na obrascu 1007. Ukoliko ste u tom mjesecu imali prihod dužni ste nakon podnošenja prijave da platite minimalno 2% od naplaćenog iznosa. Ukoliko u nekom mjesecu niste imali prihoda, za dati mjesec je takođe potrebno podnijeti 1007 obrazac samo se kao iznos prihoda i poreza upisuje 0,00 KM.

Do 10.01. podnosi se godišnja prijava za prethodnu godinu, i ukoliko je plaćeni porez manji od 600,00 KM, imate obavezu da doplatite razliku. U slučaju da ste se registrovali u toku godine, minimalni porez se obračunava u skladu sa brojem dana koje ste poslovali.

Instrukcije za plaćanje poreza su sljedeće:

INSTRUKCIJE ZA PLAĆANJE POREZA SU SLJEDEĆE:

Svrha : Porez za samostalnog preduzetnika

Vr. prihoda – 713111

Primalac - RAČUN JAVNIH PRIHODA RS ,B.LUKA

Br. računa – 5620990000055687 (ili neki od računa u drugim bankama)

Poreski period – upisujete mjesec za koji plaćate npr.: 01.03.2021 -30.03.2021.

Broj poreskog obveznika: vaš JIB broj

Opština – šifre opština možete naći na [LINKU](#) npr. Za BL pišete 002

Budž.org - 9999999

Poziv na br - 0000000000

Ostali troškovi

Pored navedenih troškova bez obzira da li ste veliki ili mali poreski obveznik imate sljedeće troškove:

- Republička taksa – 35,00 KM na godišnjem nivou. (prijava se podnosi najkasnije do 31.03.),
- Doprinosi za penzijsko i zdravstveno osiguranje ukoliko se preduzetnik samozapošljava, odnosno osniva SP kao osnovnu djelatnost. Preduzetnik plaća doprinose koristeći kao osnovicu 60% prosječne bruto plate u Republici Srpskoj. Za 2021. godinu doprinosi se plaćaju u iznosu od 292,26 KM mjesečno,
- Bankarski troškovi za poslovanje i održavanje računa.

Da li je potrebna fiskalna kasa?

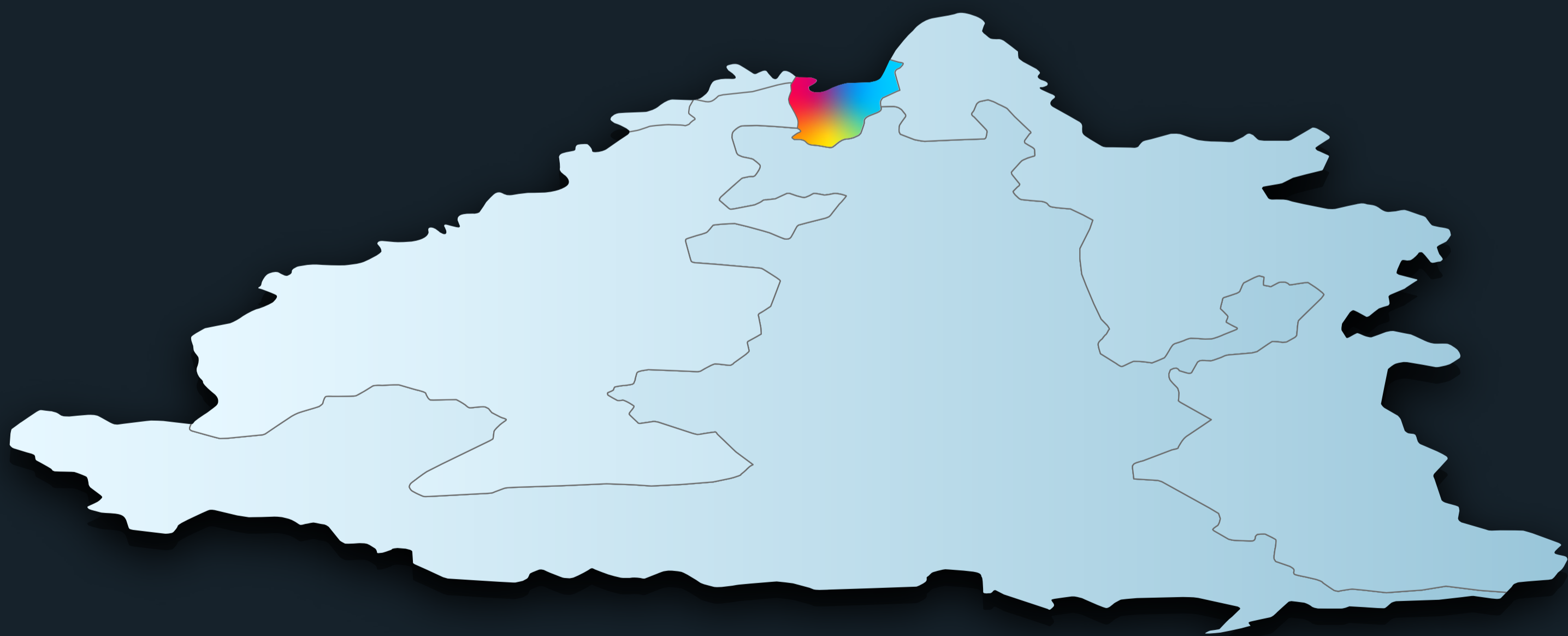
U skladu sa Zakonom o fiskalnim kasama od obaveze registrovanja prometa preko fiskalne kase oslobođeni su svi prometi robe na veliko, izvozne usluge kao i promet usluga između PDV obveznika u BiH, te samostalni preduzetnici koji obavljaju zanatsku djelatnost kao mali preduzetnici.

Dakle ukoliko poslužete sa inostranim klijentima (bez obzira da li su fizička ili pravna lica), ili samo sa pravnim licima u BiH **niste dužni da imate fiskalnu kasu** jer se to tretira kao promet robom/uslugom na veliko.

BRČ KO DIS TRIKT

BRČKO DISTRIKT

Jesu li freelanceri iz Brčkog obavezni da plaćaju porez na zaradu koju ostvare?

Kao i u drugim djelovima BiH, porez na dohodak je 10%, a uređuje ga Zakon o porezu na dohodak ("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 60/2010, 14/2017 i 24/2020). Ovim zakonom propisuje se način utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih lica u Brčko distriktu. Tako da ukoliko ste freelancer sa prebivalištem u Brčkom, **porez na dohodak je 10%**.

Kako se prijavljuje i plaća porez na dohodak u Brčko distriktu?

Porezna uprava Brčko distrikta priprema dokument kojim će jasno da se definiše na kojem obrascu se vrši prijava poreza na dohodak za fizička lica, kada se predaje, kako se obračunava porez na dohodak ("dohodak" je razlika između svih prihoda i rashoda neophodnih za ostvarenje tih prihoda). Ovaj dokument bi trebao da bude objavljen u naredna dva mjeseca, i onda će sama procedura da bude jednostavna i jasna.

Do tada, preporuka Porezne uprave je da sva lica koja ostvaruju prihode od freelancinga izvrše uplatu poreza na dohodak 10% od naplaćenog iznosa za vrstu prihoda 713113, i da u polje broj poreskog obveznika upišu svoj matični broj, kako bi se te uplate vezale za njihov matični broj i za poreznu karticu.

Takođe, preporuka je da otvorite u vašoj Poreznoj upravi poreznu karticu kako biste ostvarili pravo na lični poreski odbitak i na taj način umanjili iznos poreza koji plaćate.

Ukoliko se na kraju godine zbog ličnog odbitka ispostavi da ste platili više poreza, Porezna uprava može da vam izvrši povrat razlike sredstava.

Ukoliko ste jedan od freelancera koji zarađuje veće svote, preporuka je svakako da se registrujete i gradite svoj lični brend na dosta ozbiljniji način i obezbjedite sebi penziona i zdravstveno osiguranje.

Koji oblik registrovanja djelatnosti izabrati?

Ukoliko imate klijente van Bosne i Hercegovine sa kojima poslujete, tada nije rješenje da se registrujete kao samostalni preduzetnik odnosno SP, obzirom da zakon Brčko distrikta ne dozvoljava da se samostalni preduzetnici bave izvozom usluga. Pored toga, u Brčko distriktu ne možete obavljati dopunsku ili dodatnu djelatnost kroz SP, obzirom da zakon ne poznaje ove institute. U ovom slučaju, definitivno preporučujemo da se registrujete kao d.o.o.

U prilog našoj preporuci ide i činjenica da je u Brčko distriktu 2016. godine usvojen [Zakon o podsticaju privredi Brčko distrikta BiH](#), koji ima za cilj podsticaj privrednog razvoja pravnih lica, povećanja zaposlenosti, poboljšanje konkurentnosti, privlačenje novih investitora na područje distrikta.

Ovim zakonom usvojen je veliki broj olakšica koje za privredna društva (u ovom slučaju d.o.o), u velikoj mjeri olakšava poslovanje. Ukoliko se odlučite da registrujete djelatnost, DOO kao oblik poslovanja je svakako dobar odabir za vas, jer ćete uz vrlo povoljne uslove moći da uozbiljite svoje poslovanje, da se samozaposlite i ostvarite pravo na penzijsko i zdravstveno osiguranje.

Pored ovog zakona za Brčko distrikt postoji i nacrt strategije razvoja Brčko distrikta 2021 -2027, koja svakako može da doprinese još povoljnijim uslovima poslovanja.

Registracija d.o.o.

Prije nego krenete u proceduru potrebno je da provjerite da li je ime firme zauzeto. Obrazac za provjeru slobodnog imena firme možete naći na ovom [linku](#), a isti je potrebno popuniti i dostaviti na sud u odjel koji se bavi registrovanjem pravnih subjekata.

Koja je dokumentacija potrebna za osnivanje DOO u Brčko distriktu?

Potrebno je dostaviti:

- Obrazac prijave, obrazac 3, 4 (ovjeren u sudu, kod notara ili u opštini u 2 primjerka) i obrazac 8 (oglas) u 2 primjerka,
- Odluka o osnivanju društva (notarska obrada),
- Potvrda (dokaz) iz banke o uplati minimalnog osnivačkog uloga (društvo jednog lica 1,00 KM, dva i više 1 000,00KM),
- Fotokopija lične karte za osnivača i ovlaštena lica, a za strance ovjerena fotokopija pasoša,
- Ako osnivač nije sa područja Brčko distrikta, potrebno je uz naprijed navedene dokumente, dostaviti odluku o imenovanju lica ovlaštenog za prijem sudskih i drugih pismena (lice mora imati prebivalište u Brčkom),
- Izjava da osnivač i lice ovlašteno za zastupanje, u registru Suda, nisu upisani kao osnivači ili lica ovlaštena za zastupanje drugog poslovnog subjekta koji obavlja konkurentsku djelatnost u odnosu na subjekat u osnivanju (ovjerena u sudu, kod notara ili opštini),
- Izjava o ispunjavanju minimalno tehničkih uslova za početak rada (navesti da postoji poslovni prostor u zakupu ili u vlasništvu osnivača na određenoj adresi),
- Uvjerenje da osnivači i ovlaštena lica nemaju neizmirenih novčanih kazni u prekršajnom postupku (Registar novčanih kazni – u sudu),
- Dokaz o uplati takse za objavu oglasa u Sl. Glasniku (3,50 KM po kucanom redu oglasa Addiko Bank a.d. Banja Luka, Filijala Brčko br. 552-000-18267624-57, vrsta prihoda 722691, budžetska organizacija 1002001).

Obrazac prijave, obrazac 3, 4 (ovjeren u sudu, kod notara ili u opštini u 2 primjerka) i obrazac 8 (oglas) u 2 primjerka – sve se to nalazi u elektronskoj formi na [linku](#) Opštinskog suda Brčko distrikta. Trenutno troškovi otvaranja firme iznose oko 1.700 KM, ali se mogu refundirati.

Koji su troškovi d.o.o. u Brčko distriktu?

Nakon što završite registraciju DOO, odaberete knjigovođu i započnete svoje poslovanje možete da očekujete sledeće troškove:

- Porez na dobit u Brčkom iznosi 10%. Obračunava se na razliku prihoda i rashoda (obratiti pažnju na olakšice).
- Prijava radnika – radnik može da se prijavi na PIO prema izboru u Federaciji ili RS. Troškove plata radnika, u zavisnosti od visine, najlakše možete obračunati koristeći [KALKULATOR](#). Ukoliko zapošljavate radnika sa prebivalištem u Brčko distriktu imate pravo na podsticaje za zapošljavanje u vidu jednokratne pomoći.

Neke od olakšica koje se često spominju su:

- Porez na dividendu se ne plaća,
- Novoosnovani privredni subjekti se potpuno oslobađaju od plaćanja komunalne takse za isticanje firme,
- Postoje nadoknade troškova sudskih taksi plaćenih za osnivanje poslovnog subjekta i upis promjena u sudski registar za pravna lica,
- Postoje nadoknade troškova za utrošenu električnu energiju i vodu u visini razlike u cijeni električne energije i vode koju plaća pravno lice i cijene koju plaća domaćinstvo.

Još da napomenemo da pored navedenih troškova imate troškove redovnog poslovanja – knjigovođu, kancelarijski prostor, trošak struje vode i slično.

